

Smittnytt Sörmland

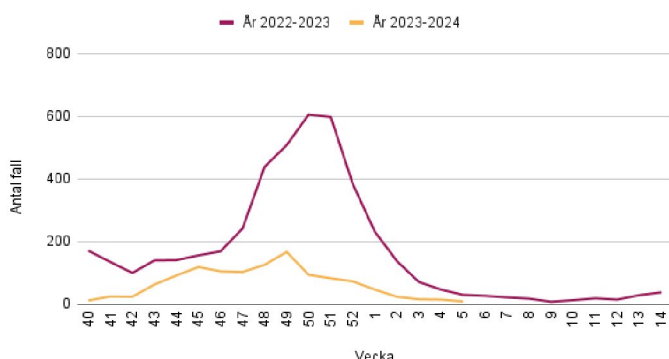
Innehåll

- Säsongssmittor (covid-19, influensa och RS-virus)
- Säsongsvaccination mot covid-19 och influensa
- Vårdos vaccin mot covid-19
- Invasiva grupp A-streptokocker
- Vaccination mot TBE
- Bli en Friskare förskola
- Hepatit C eliminering
- Årsstatistik
- STRAMA

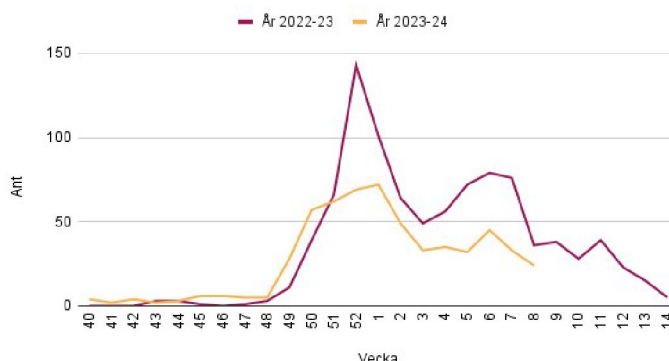
Säsongssmittor (covid-19, influensa och RS-virus)

Våra vanliga luftvägsvirus sprids fortfarande i samhället. Smittspridningen av SARS-CoV-2, som orsakar covid-19, har avtagit och ligger nu på en relativt låg nivå. Däremot ses fortfarande en del fall med både influensa och RS-virus och nationellt finns en smittspridning på medelhög nivå.

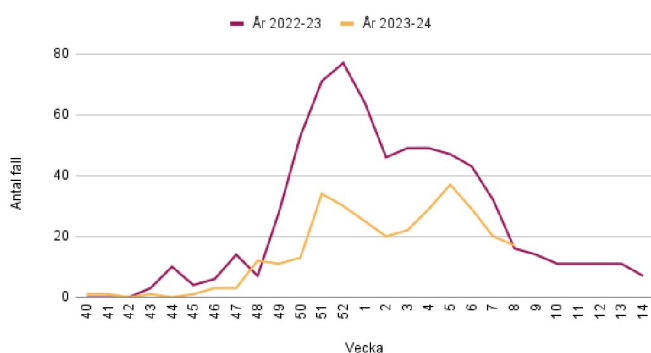
Covid-19 Sörmland 2022-24

Influensa Sörmland 2022-24

RS-virus Sörmland 2022-24

Säsongsvaccination mot covid-19 och influensa

Höstens vaccinationskampanj mot covid-19 och influensa har fallit väl ut i Sörmland. Vi ser vårt bästa resultat hittills vad gäller vaccinationstäckningen mot influensa för personer 65 år och äldre (70% tom 231231). Vaccinationen mot covid-19 visar ännu bättre siffror med en vaccinationstäckning på drygt 74% i gruppen 65 år och äldre. I gruppen 80 år och äldre är vaccinationstäckningen nu drygt 83%, vilket är en av de bästa resultaten i Sverige denna säsong. Den viktigaste orsaken till det goda resultatet bedöms vara att alla personer 80 år och äldre denna säsong fått en personlig kallelse till vaccination.

Vårdos vaccin mot covid-19

Fortfarande är åldern den viktigaste riskfaktorn för svår sjukdom med covid-19. Därför rekommenderas alla personer 80 år och äldre, samt personer 65 år och äldre med behov av dagliga omsorgsinsatser, en påfyllnadsdos vaccin mot covid-19 under våren 2024.

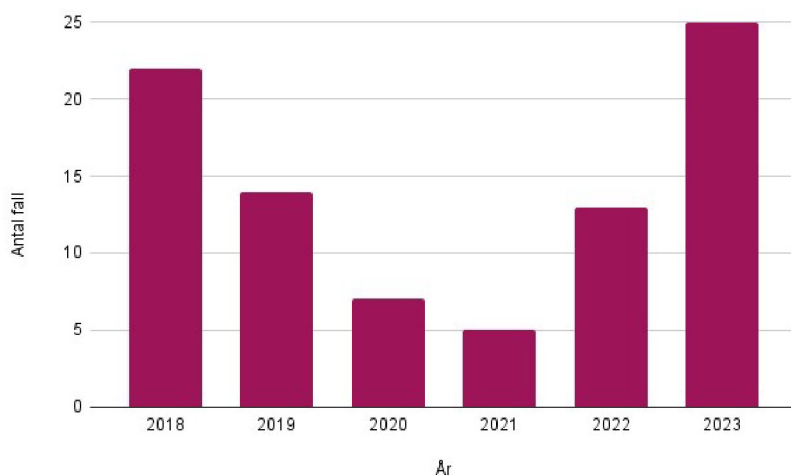
Vaccinationerna kommer erbjudas under april månad. Personer som både vaccinerats under hösten 2023 och fått bekräftat att de haft covid-19 efter den 1 oktober 2023 har ett gott skydd och kan avstå sin rekommenderade vårdos. Enligt Folkhälsomyndighetens bedömning behöver övriga grupper ingen vaccindos under våren 2024 med hänvisning till den immunitet som redan finns i de grupperna. Liksom under hösten kommer personer 80 år och äldre att få en personlig kallelse till sin vårdcentral. Personer i gruppen 65 år och äldre med omsorgsbehov kommer få skriftlig information om vårdosen av hemtjänstpersonal och bokat en tid via bokningstelefon eller 1177.se.

Invasiva grupp A-streptokocker

Under början av vintern och även under hela 2023 har det i Sverige setts ett ökat antal allvarliga fall med grupp A-streptokockinfektion (invasiv GAS, iGAS), såsom sepsis, nekrotiserande fasciit och toxic shock syndrome. Ökningen har setts bland både vuxna och barn. 1327 fall med iGAS rapporterades i Sverige under 2023, varav 141 var barn 0-9 år. Fall med dödlig utgång har tyvärr setts, även bland barn.

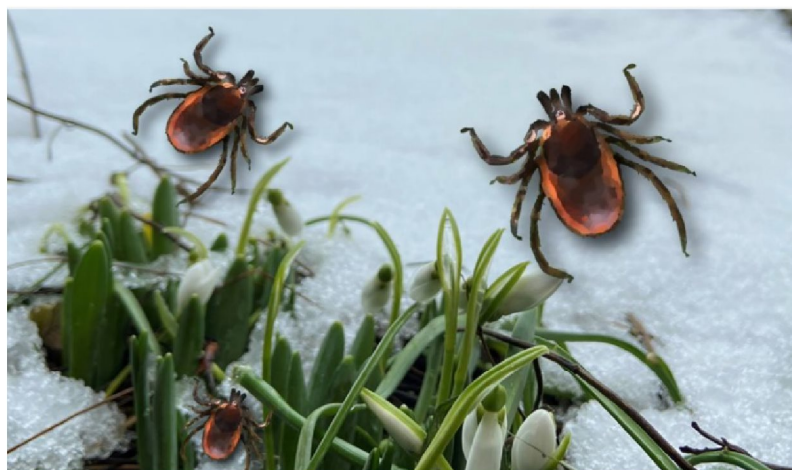
Utredning från Folkhälsomyndigheten med bl a helgenomsekvensering av bakteriernas arvs massa har visat att det inte är spridning av en särskild klon som orsakar svårare sjukdom, utan en generell större förekomst av GAS-infektioner i samhället som ligger bakom. En orsak till ökningen är sannolikt ökade kontakter och lägre immunitet i befolkningen efter restriktionerna under pandemiåren. Den stora spridning av andra luftvägsinfektioner, som covid-19, influensa och RS-virus, kan också bidragit till ökad förekomst av GAS-infektion. Ökningen av iGAS ses även i Europa.

Sörmland har under 2023 haft 25 fall med iGAS, att jämföra med 5-14 fall per år under 2019-2022. År 2018 hade vi 22 fall.

Antal fall med invasiv grupp A-streptokockinfektion i Sörmland 2018-2023

Ökningen av iGAS kan förväntas fortsätta under 2024. Hälso- och sjukvården rekommenderas därför ha ökad uppmärksamhet på tecken till allvarlig sjukdom med grupp A streptokocker, där sjukdomsförloppet kan vara mycket snabbt och drabba tidigare helt friska individer i alla åldrar. Ett snabbt och korrekt omhändertagande i vården av dessa fall är avgörande.

Infektioner med grupp A-streptokocker är vanligt förekommande och de allra flesta får milda symtom. Även bärarskap är vanligt, framför allt hos barn och ungdomar. Invasiv GAS-infektion är en anmälningspliktig sjukdom enligt smittskyddslagen.

Vaccination mot TBE

Nu är det hög tid att se över vaccinationsskyddet mot TBE!

Förra året 2023 blev tyvärr ett rekordår för virussjukdomen TBE som sprids med fästingar. Flest fall sågs i september men vi hade fall under hela perioden maj-december. I Sörmland hade vi 55 fall vilket innebär det högsta antalet fall per invånare i Sverige. Även i resten av södra Sverige sågs en ökning. TBE kan ge en allvarlig inflammation i hjärnan med svår sjukdom som följd. Vissa patienter behöver intensivvård och restsymtom kan kvarstå under lång tid.

TBE-vaccination skyddar mot TBE-sjukdom och rekommenderas alla personer fr.o.m. 3 års ålder i Sörmland som vistas utomhus och kommer i kontakt med gräs, buskar och annan lägre vegetation. Första året rekommenderas 3 doser vaccin, där de första två doserna ges med 1-3 månaders mellanrum.

Vaccinationsskyddet utvecklas först ca 2 veckor efter dos två. Personer 50 år och äldre eller personer oavsett ålder med nedsatt immunförsvar rekommenderas 4 doser första året. Påfyllnadsdoser behövs

sedan, först efter 3 år och därefter vart femte år. Barn i Sörmland får kostnadsfritt vaccin från 3 års ålder tom det år ungdomen fyller 19 år.

Bli en Friskare förskola

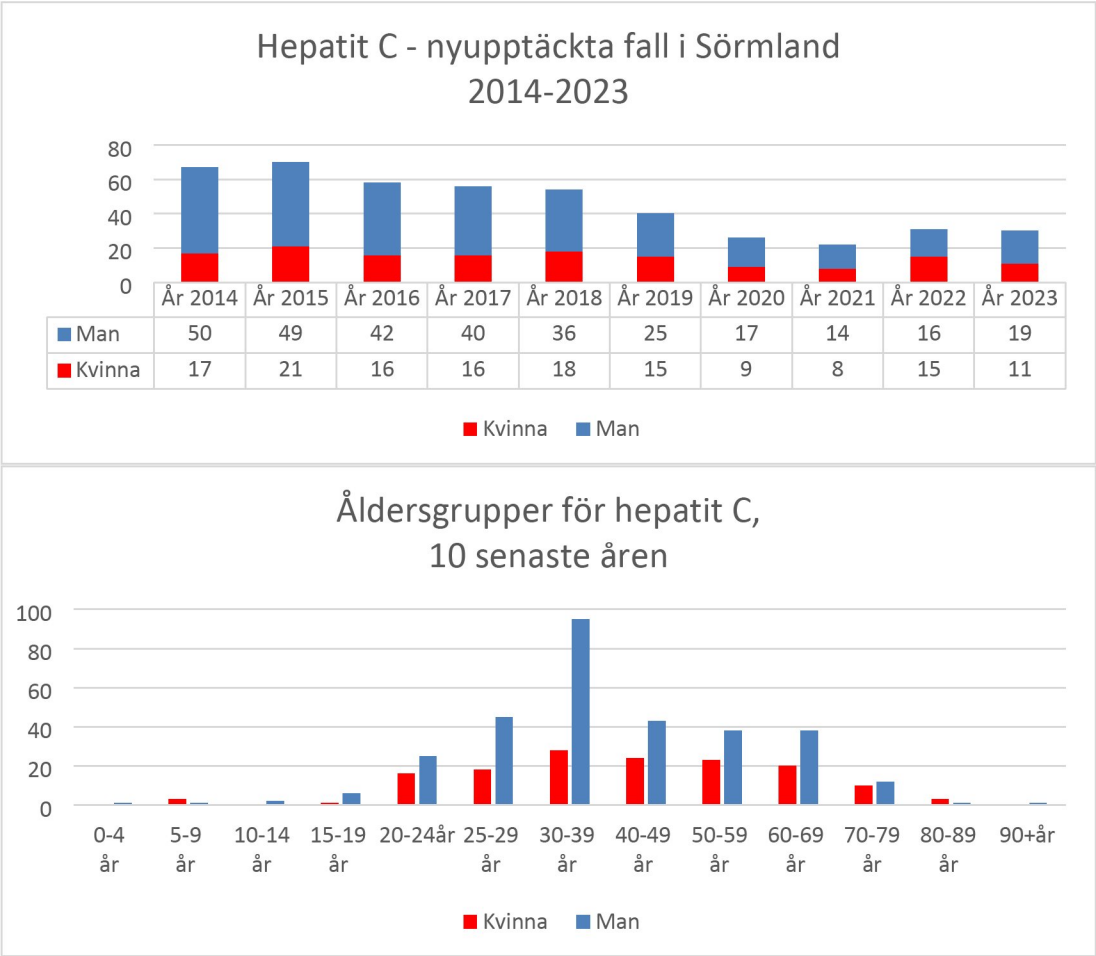
Folkhälsomyndigheten har initierat ett pilotprojekt som är en del av Antibiotikasmart Sverige. Två förskolor, en kommunal och en privat förskola deltar i Sörmland. Med stöd av Smittskyddsenheten ska förskolorna driva ett systematiskt kvalitetsarbete inom det smittförebyggande arbetet. Detta syftar till att minska antalet infektioner, ge en minskad smittspridning och därmed minskat behov av antibiotika. Projektet startade under februari.

Hepatit C eliminering

År 2022 kom en nationell elimineringsplan avseende hepatit C från SKR. Region Sörmland arbetar med frågan och inledande möte har skett med flera aktörer som träffar personer med hepatit C. Botande behandling finns idag och nästan alla kan botas med en 8-12 veckors behandling. Behandlingen erbjuds via Infektionskliniken MSE. Just nu arbetar Infektionskliniken och Smittskyddsenheten för att hitta strategier för att öka testning för hepatit C. Provtagningen är kostnadsfri för patienter och provet debiteras Smittskyddsenheten vilket sker med automatik via Unilabs.

Då effektiv behandling har funnits sedan 2014 så minskar fallen av hepatit C. Drygt 1000 personer är avskrivna från sin hepatit C diagnos, i aktuell siffra inkluderas även de personer som läkt ut spontant.

Årsstatistik

Antal nyanmälda sjukdomsfall enligt Smittskyddslagen i Region Sörmland 2019-2023.

Allmänfarliga sjukdomar	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Campylobacter	153	131	131	91	185
varav inhemsk	94	91	111	73	91
Difteri	1	0	2	0	1
EHEC	38*	15	11	8	11
Fågelinfluensa (H5N1)	0	0	0	0	0
Giardia	16	22	14	12	15
varav inhemsk	9	10	8	5	2
Gonorré	53	45	38	27	73
Hepatit A	2	1	2	9	2
Hepatit B	12	26	31	27	35
varav sjukdomsfall	1	0	1	0	1
Hepatit C	30	30	22	27	40
Hepatit D	0	1	1	0	2
Hepatit E	0	0	2	0	0
Hiv	7	9	8	7	8
HTLV och II	0	0	0	0	0
Klamydia	805	843	667	848	789
Kolera	1	1	0	0	0
MRSA	106				
Meticillinresistenta Staphylococcus aureus		75	71	75	114
varav sjukhus relaterade	20	3	11	7	22
Mjältbrand	0	0	0	0	0
Mpox	1	0			
Paratyfoid	0	0	0	0	0
Pest	0	0	0	0	0
PNSP	3	3	5	5	4
Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin					
Polio	0	0	0	0	0
Rabies	0	0	0	0	0
Salmonella	33	40	40	31	54
varav inhemsk	18	23	32	16	25
Shigella	37*	14	4	5	12
varav inhemsk	13*	4	3	2	4
Syfilis	4	2	5	1	7
Turberkulos	8	12	6	11	9
Tyfoidfieber	2	0	0	0	1
Virala hemorragiska febrar (exl.dengue-och sorkfeber)	0	0	0	0	0

*Ökning av antal fall bedöms orsakats av nya analysmetoder.

Anmälningsskyldiga samt smittspårningsskyldiga sjukdomar	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Amöbainfektion (Entamoeba histolytica)	0	0	2	0	0
Botulism	0	0	0	0	0
Brucellos	1	0	0	0	0
Echinokockinfektion	3	0	1	1	1
ESBLcarba	8	4	3	3	2
Kikhosta (pertussis)	0	0	0	5	12
Legionellainfektion	2	2	1	2	3
Listeriainfektion	3	3	3	2	7
Mersinfektion	0	0	0	0	0
Mässling (Morbilli)	1	0	0	0	0
Papegojsjuka	0	1	0	0	0
Påssjuka (parotit)	0	1	0	0	0
Röda hund (rubella)	0	0	0	0	0
Trikinos	0	0	0	0	0
VRE Vancomycinresistenta enterokocker	1	1	1	4	2
Vibroinfektion (exklusive kolera)	1	0	5	0	4
Yersinainfektion	5	5	10	6	8

Övriga anmälningsskyldiga sjukdomar	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Atypiska mykobakterier (enbart labanmälan)	6	7	11	10	10
GAS Betahemolyserande grupp A streptokocker (invasiv)	25	13	5	7	14
Covid-19 (enbart labanmälan)	2228	40285	21513	9397	-
Creutzfeldt-Jakobs sjukdom (variant)	0	0	0	1	0
Dengufeber	2	41	20	18	24
ESBL-bildande bakterier(enbart labanmälan)	317	233	202	245	269
Gula febern	0	0	0	0	0
Haemophilus influenzae (invasiv)	4	4	2	2	8
Harpest (tularemi)	10	3	15	0	4
Influensa A + Influensa B	1047	371	584	36	498
Leptospirainfektion	1	0	0	0	1
Malaria	2	2	3	1	1
Meningokockinfektion (invasiv)	0	1	0	0	3
Pneumokockinfektion (invasiv)	51	35	25	22	36
Q-feber	0	0	0	0	0
Rotavirusinfektion (enbart labanmälan)	51	9	-	-	-
Sorkfeber (nephropathia epidemica)	1	0	2	1	1
Stelkramp (tetanus)	0	0	0	0	0
TBE (Tick borne encephalitis)	55	34	40	21	22
Viral meningoencefalit (exl. TBE)	14				

Samhällsfarliga sjukdomar	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Ebolainfektion	0				
Smittkoppor	0				
Sars (svår akut respiratorisk sjukdom)	0				

STRAMA

Strama hälsar den nygamla ordföranden Maria Remén tillbaka.

Arbetsgruppen består av:

Maria Remén, Ordförande

Louise Rushton Berg, Koordinator

Louise Furubom, Apotekare

Ann-Marie Olofsson, Infektionsläkare

Sara Ullskog Frost, Distriktsläkare Hälsovalsstaben

Kontakta oss på Smittskydd/Vårdhygien:

Smittskydd

Tel: 016-10 35 85 Knappval 1

E-post: smittskydd@regionsormland.se

Vårdhygien

Tel: 016-10 35 85 Knappval 2

E-post: vardhygien@regionsormland.se

Malin Enarsson, Smittskyddsläkare och Verksamhetschef

Tel: 016-10 51 49 / 070-234 28 20

Kajsa Saleem, Samordnare för sexuell hälsa och rättigheter, hiv och STI

Tel: 076-723 47 80